

E L Ő T E R J E S Z T É S

Komló Város Önkormányzat Képviselő-testületének

2014. május 15-én

tartandó ülésére

Az előterjesztés tárgya: Törvényességi észrevétel a helyi adókkal kapcsolatos önkormányzati rendelet egyes rendelkezéseivel szemben

Iktatószám: 6170-2/2014.

Melléklet: 1.sz. Önkormányzati rendelet
hivatkozott részei
2.sz.Kormányhivatal felhívása

A napirend előterjesztője: Polics József polgármester

Az előterjesztést készítette: dr. Vikor László hatósági és adóiroda vezetője

Az előterjesztést véleményező bizottságok a hatáskör megjelölésével:

Bizottság	Hatáskör
Pénzügyi, Jogi és Ellenőrzési bizottság	SZMSZ 1. sz. melléklet IV/C.) 5. pont

Egyéb megjegyzés:

-

Tisztelt Képviselő-testület!

A helyi adókról szóló önkormányzati rendeletünk adóelengedéssel kapcsolatos részletszabályaival (1. számú mellékletben részletezett) szemben törvényességi észrevétellel élt a Baranya Megyei Kormányhivatal Törvényességi Osztálya (2. számú melléklet), amelyre határozati formában választ kell adni.

A helyi adókra vonatkozó mindenkor önkormányzati rendeleteink 1995. óta tartalmaztak külön rendelkezéseket a helyi méltányossági szabályokról. A lakosságot terhelő helyi adók mindig egy tételes összeget jelentettek évente, amelyekhez adóelengedés szempontjából mindvégig hozzá lehetett rendelni egy olyan általános vagyoni és jövedelmi határt, amelynek fennállása esetén, méltányossági alapon indokolt volt a kivetett adó(k) elengedése.

Döntő hányadban olyan adózók részéről érkeztek beadványok, ahol kizárólag a magánszemélyek kommunális adójának elengedését kérték, hiszen a valóságban fennálló vagyoni és jövedelmi helyzetük csak egy lakás meglétét biztosította, és a családban legalább egy pénzbeli szociális ellátásban részesülő személy élt. Meg lehetett vonni egy olyan általános határt, amely az egyforma adóterhelésű családokra azonos módon vonatkozott, körül lehetett írni azt az élethelyzetet, amely az éves szinten magasnak nem mondható adó elengedésére egységesen alkalmazható volt. A helyi jogalkotáskor azt is figyelembe kellett venni, hogy részletfizetési kedvezménnyel is orvosolni lehet az átmeneti fizetési problémákat (pl: fűtési szezon idején), továbbá azt, hogy éves szinten egy 9.400-11.900 Ft közötti éves összeg mikor veszélyezteti valójában és súlyosan egy család megélhetését. Így például az egyes szociális segélyek megállapításánál is alkalmazott megoldásokat alapul véve, az 1. számú mellékletben található méltányossági rendszer került megállapításra az adórendeletünkben, hiszen fenti okokból ez is egy általánosan körülírható rászorultsági élethelyzethez kötődik.

Nem tartom megalapozottnak azt sem, hogy a képviselő-testület elvonta az adóhatóság jogkörét, hiszen a helyi teherviselő képesség figyelembe vételével kell megállapítani a helyi adók mértékét (szem előtt tartva a költségvetési bevételi érdekeket is), ebből levezethető a tételes adókhoz igazodó méltányosság gyakorlása is, ahol azonos összegek elengedéséről rendelkezik.

Jogalkotási szempontból a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény 6. §-át kell alapul venni, amely a következők szerint rendelkezik:

„6. § Az önkormányzat adómegállapítási joga arra terjed ki, hogy:

- a) az 5. §-ban meghatározott adókat vagy ezek valamelyikét bevezesse, a már bevezetett adót hatályon kívül helyezze, illetőleg módosítsa, azonban az évközi módosítás naptári éven belül nem súlyosbíthatja az adóalanyok adóterheit,
- b) az adó bevezetésének időpontját és időtartamát (határozott vagy határozatlan időre) meghatározza,

c) az adó mértékét a helyi sajátosságokhoz, az önkormányzat gazdálkodási követelményeihez és az adóalanyok teherviselő képességéhez igazodóan - az e törvényben meghatározott felső határookra, illetőleg a 16. § a) pontjában, a 22. § a) pontjában, a 26. §-ában, a 33. §-ának a) pontjában meghatározott felső határoknak 2005. évre a KSH által 2003. évre vonatkozóan közzétett fogyasztói árszínvonal-változással, 2006. évtől pedig a 2003. évre és az adóévet megelőző második évig eltelt évek fogyasztói árszínvonal változásai szorzatával növelt összegére (a felső határ és a felső határ növelt összege együtt: adómaximum) figyelemmel - megállapítsa,

d) az e törvény második részében meghatározott mentességeket, kedvezményeket további mentességekkel, kedvezményekkel, így különösen a lakások esetében a lakásban lakóhellyel rendelkező eltartottak számától, a lakáson fennálló, hitelintézet által lakásvásárlásra, lakásépítésre nyújtott hitel biztosítékaul szolgáló jelzálogjog fennállásától, a lakásban lakóhellyel rendelkezők jövedelmétől függő mentességekkel, kedvezményekkel kibővítsé,

e) e törvény és az adózás rendjéről szóló törvény keretei között az adózás részletes szabályait meghatározza.”

A törvényességi felhívással érintett rendelkezések szempontjából a 6. § e) pontját tartom törvényi felhatalmazásnak.

Fent leírt gyakorlati indokainkat továbbra is megalapozottnak tartom. Ha a törvényességi felhívásnak nem teszünk eleget, akkor a Kormányhivatal a Magyarország Helyi Önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 136. § (2)-(3) bekezdései alapján önkormányzati rendelet felülvizsgálatára irányuló indítványt terjeszthet elő a Kúria elé, amely bíróság véglegesen döntene a megtámadott helyi rendelkezések törvényességéről. Annak elkerülése érdekében, hogy a törvényességi felügyeletet ellátó Kormányhivatallal szemben bírósági útra kerüljünk, célszerűbbnek látom az önkormányzati rendelet törvényességi észrevételnek megfelelő módosítását. Ennek előkészítésére még időre van szükségünk, amelyet szóban leegyeztettünk a Kormányhivatallal.

Annak ellenére, hogy a közeljövőben megszűnnek rendeletünkben az adóelengedés részletszabályai, már itt jelzem, hogy az irányítás egyéb jogi eszközei által (pl: jegyzői utasítás) ugyanezt a közel 20 éves gyakorlatot fogjuk követni az egyes adóigazgatási eljárások során.

Fentieknek megfelelően kérem a Tisztelt képviselő-testületet, hogy fogadja el az alábbi határozati javaslatot.

Határozati javaslat:

A képviselő-testület – a polgármester előterjesztésében, a Pénzügyi, Jogi és Ellenőrzési Bizottság véleményének figyelembevételével – megtárgyalta Komló Város Önkormányzat Képviselő-testületének a helyi adók megállapításáról és a helyi adókkal kapcsolatos méltányossági eljárásról szóló 30/2002. (XII.20.) önkormányzati rendelet 27. § (2)-(3) és (5) bekezdéseiben foglalt rendelkezéseivel szemben a Baranya Megyei Kormányhivatal által előterjesztett BAB/4/1212-1/2014. számú törvényességi felhívását, és az alábbi határozatot hozza:

A Képviselő-testület tudomásul veszi a Kormányhivatal BAB/4/1212-1/2014. számú törvényességi felhívásában foglaltakat, és a jogvita elkerülése érdekében felkéri a jegyzőt, hogy a soron következő rendes testületi ülésre terjessze elő az ehhez szükséges önkormányzati rendeletet-tervezetet. Mindezzel egyidejűleg a Képviselő-testület kéri a Kormányhivataltól, hogy az eljárási határidőt hosszabbítsa meg harminc nappal az új szabályozási koncepció kialakítása, és egyéb kapcsolódó rendelkezések előkészített módosítása érdekében.

Határidő: 2014. június 18.

Felelős: dr. Vaskó Ernő címzetes főjegyző

Komló, 2014. május 6.

Polics József
polgármester

KOMLÓ VÁROS ÖNKORMÁNYZATI KÉPVISELŐ-TESTÜLETE
30/2002(XII.20.)
r e n d e l e t e

A HELYI ADÓK MEGÁLLAPÍTÁSÁRÓL ÉS A HELYI ADÓKKAL
KAPCSOLATOS MÉLTÁNYOSSÁGI ELJÁRÁSRÓL

VI. fejezet

Méltányossági szabályok

27. §

- (1)
- (2) Építményadó-, telekadó-, magánszemélyek kommunális adója-, bármely helyi adónemhez kapcsolódó bírság- és késedelmi pótlék tartozás komlói állandó lakos magánszemély adózó részére abban az esetben mérsékelhető vagy engedhető el, ha
- a./ a kérelmező illetve vele egy háztartásban élő hozzátartozó(i) egy főre jutó havi jövedelme nem haladja meg a mindenkori öregségi nyugdíjminimumot, egyedül élő esetében annak másfélszeres összegét, és
- b./ a kérelmező illetve vele egy háztartásban élő hozzátartozó(i) az országos gépjármű közúti közlekedési nyilvántartásában személy- vagy tehergépjármű tulajdonosaként, üzembentartójaként nem szerepel(nek), vagy nem tulajdonosa(i), vagyoni értékű jog jogosultja(i) garázs ingatlanak, és
- c./ a kérelmező illetve vele egy háztartásban élő hozzátartozó(i) nem tulajdonosa(i), vagyoni értékű jog jogosultja(i) üdülő vagy egynél több lakásingatlanak, vagy olyan ingó vagy ingatlan vagyonnak, amely/amelyek együttes forgalmi értéke – kivéve kerti ház (gazdasági épület) - meghaladja a mindenkori öregségi nyugdíjminimum összegének ötvenszeresét.
- (3) A hetvenedik életévét adóév során betöltő, illetve hetvenedik életévét betöltött komlói állandó lakos adózó esetén a (2) bekezdés alkalmazásában az a./ pontban foglalt egy főre jutó havi jövedelem mértéke helyett 55.000 Ft, egyedül élő esetében 70.000,- Ft az adómérséklés, adóelengedés feltétele.
- (4)
- (5) Az önkormányzati adóhatóságnak e § (2) bekezdése és annak a./-b./-c./ pontjaiban, illetve (3) bekezdésében foglalt feltételek fennállása alapján kell megállapítania az Art. 134. § (1) bekezdésében foglalt körülmények megvalósulását az adótartozás elengedésére vagy mérséklésére vonatkozó kérelmek elbírálásakor.

BARANYA MEGYEI
KORMÁNYHIVATAL

Ügyszám: BAB/4/12.12-1 /2014
Ügyintéző: dr. Keresneyi Boglárka

Tárgy: Törvényességi felhívás
jogsabálysértő rendelet miatt

**Komló Város Önkormányzat
Képviselő-testülete részére**

K o m l ó

Tisztelt Képviselő-testület!

Az Alaptörvény 34. cikk (4) bekezdésében biztosított **törvényességi felügyeleti jogkörben**, Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) 132. § (1) bekezdése a) pontjában biztosított hatáskörben megvizsgáltam Komló Város Önkormányzat Képviselő-testülete 30/2002. (XII.20.) számú rendeletét (a továbbiakban: Ör.) a helyi adók megállapításáról és a helyi adókkal kapcsolatos méltányossági eljárásról. A vizsgálat alapján az alábbi

t ö r v é n y e s s é g i f e l h í v á s t

teszem.

Az Alaptörvény 32. cikk (2) bekezdése szerint a helyi önkormányzat feladatkörében eljárva törvény által nem szabályozott helyi társadalmi viszonyok rendezésére, illetve törvényben kapott felhatalmazás alapján önkormányzati rendeletet alkot, mely a 32. cikk (3) bekezdése szerint más jogszabállyal nem lehet ellentétes. Az Mötv. 42.§-a szerint a rendeletalkotás a képviselő-testület át nem ruházható hatásköre.

Az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdésének h) pontja az önkormányzatiság egyik alappilléreként rögzíti, hogy a helyi önkormányzat a helyi közügyek intézése körében törvény keretei között dönt a helyi adók fajtájáról és mértékéről. Az Mötv. 13.§ (1) bekezdés 13. pontja szerint a helyi adóval kapcsolatos feladat a helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladat.

A helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény (a továbbiakban: Htv.) 1.§ (1) bekezdése szerint e törvény felhatalmazása és rendelkezései szerint a települési önkormányzat képviselő-testülete rendelettel az illetékességi területén helyi adókat vezethet be.

Az önkormányzat az Ör. VI. fejezet 27.§-ában méltányossági szabályokat vezetett be. A méltányossági szabályok építményadó-, telekadó-, magánszemélyek kommunális adója-, bármely helyi adónemhez kapcsolódó bírság- és késedelmi pótlék tartozás állandó komlói lakos magánszemély adózó részére történő mérséklésre vagy elengedésére vonatkoznak. Az adó mérséklését, illetve elengedését az Ör. 27. § (2) bekezdésének a), b) és c) pontja, valamint a 27.§

(3) bekezdése a kérelmező, illetve vele egy háztartásban élő hozzátartozói jövedelmétől, ingó és ingatlan vagyonának mértékétől, illetőleg a kérelmező korától teszi függővé. Az Ör. 27.§ (5) bekezdése kimondja, hogy „az önkormányzati adóhatóságnak e § (2) bekezdése és annak a)-b)-c) pontjaiban, illetve (3) bekezdésében foglalt feltételek fennállása alapján kell megállapítania az Art. 134. § (1) bekezdésében foglalt körülmények megvalósulását az adótartozás elengedésére vagy mérséklésére vonatkozó kérelmek elbírálásakor”.

A méltányossági szabályok bevezetése, és így az Ör. 27.§ (2), (3) és (5) bekezdése jogszabályba ütközik. Az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (a továbbiakban: Art.) 134.§ (1) és (2) bekezdése szerint az adóhatóság a magánszemély kérelme alapján az őt terhelő adótartozást, valamint a bírság- vagy pótléktartozást mérsékelheti vagy elengedheti, ha azok megfizetése az adózó és a vele együtt élő közeli hozzátartozók megélhetését súlyosan veszélyezteti, az adóhatóság más személy adóját nem engedheti el, és nem mérsékelheti. A törvényi szabályozás szerint tehát csak az adóhatóság mérlegelheti, hogy a magánszemély kérelme alapján a törvényi szempontok figyelembe vételével az adót, a bírság-, vagy pótléktartozást elengedi-e. Az Art. 10.§ (1) bekezdése értelmében a helyi adóhatóság a jegyző. Az Art. 81.§ a) pontja határozza meg az önkormányzati adóhatóság hatáskörét és illetékességét: a helyi adók vonatkozásában az önkormányzati adóhatóság jár el első fokon a helyi adók ügyében. Az Art. 82.§ (1) bekezdése szerint helyi adóügyben az az önkormányzati adóhatóság jár el, amelynek önkormányzata a helyi adót bevezette.

A képviselő-testületnek nincs lehetősége arra, hogy az adóhatóság számára rendeletében kötelező jelleggel előírja, milyen körülmények megvalósulását tekintheti az Art. 134.§ (1) bekezdésében írt feltételek realizálódásának. Az Art. a mérlegelési, méltányossági jogkört a jogalkalmazó adóhatóságnak, azaz a jegyző számára biztosítja. Amennyiben a képviselő-testület jogszabályban kötelező jelleggel előírja, értelmezi ezen jogkör tartalmát az adóhatóság számára, úgy a rendeleti szabályozás az adóhatóság hatáskörét elvonja, mérlegelési, méltányossági jogkört kiüresíti.

A korábban hatályos jogszabállyal [1990. évi XCI. törvény 82.§ (4) bekezdés] szemben a jelenleg hatályos Art. már nem adja meg a lehetőséget a képviselő-testületnek arra, hogy rendeletében szabályozza, milyen feltételek mellett mérsékelheti vagy engedheti el a helyi adót az adóhatóság. A jogalkotó szándéka a jogi szabályozás ezen változtatása alapján az volt, hogy az adóhatóság saját hatáskörben mérlegelje az Art. 134.§ (1) bekezdésében írt szempontokat. Ezt támasztja alá az Art. 165-167.§-hoz fűzött Indokolás is: „A törvény megszünteti az önkormányzati adóhatóság azon jogosítványát, hogy a helyi adók tekintetében az adózás rendjétől eltérő, önkormányzati rendeletben meghatározott feltételek alapján mérsékelje vagy engedje el az adótartozást, így ez a szabály a továbbiakban a késedelmi pótlék kapcsán sem alkalmazható.” Fentiek alapján tehát az Ör. 27.§ (2), (3) és (5) bekezdéseiben foglalt szabályozással az önkormányzat túllépte a számára a Htv. 6.§ e) pontjában és a Htv. 43.§ (3) bekezdésében biztosított szabályozási hatáskört, az Ör. 27.§ (2), (3) és (5) bekezdései az Art. 134. (1) bekezdésébe ütköznek.

Mindezekre tekintettel az Mötv. 134. § (1) bekezdésében foglaltak alapján felhívom a Képviselő-testületet, hogy a felhívásomban foglaltakat megvizsgálni és annak alapján tett intézkedéséről a Kormányhivatalt legkésőbb 2014. május 15. napjáig írásban tájékoztatni szíveskedjen.

Amennyiben a Képviselő-testület a megadott határidőben a felhívást nem tárgyalja meg és nem intézkedik a jogsértések megszüntetéséről, úgy a határidő eredménytelen leteltét követően a Kormányhivatal a törvényességi felügyeleti eljárás egyéb eszközeinek alkalmazásáról mérlegelési jogkörben dönt az Mőtv. 132. § (1) bekezdésében biztosított hatáskörben.

Pécs, 2014. március 25.

Tisztelettel:

Mag. Gábor
Dr. Jászberényi Gábor
Főigazgató